

Tova Mozard: Cops/Actors

I varje duktig polis måste det finnas en del skådespelare

Tova Mozard, "Cops are actors", 2017, videostillbild. Foto: Tova Mozard

En fäbless för filmisk dramaturgi har blivit Tova Mozards signum i foto som ständigt väcker frågor om vad som är på låtsas och vad som är på riktigt. Joanna Persman finner återklanger av oräkneliga polisserier i hennes nya bilder.

Tova Mozard: Cops/Actors

Fotografi

Var: Cecilia Hillström Gallery, Hälsingegatan 43

TOM 16 december

Populärkulturen, dess klichéer och referenser, har alltid intresserat Tova Mozard. Hon är konstnär med kameran som redskap och trivs med omsorgsfulla iscensättningar. Filmiska influenser som bland andra Alfred Hitchcocks "Psycho" och David Lynchs "Blue velvet" återklingar i hennes verk. Scenografi är viktig inte bara i Mozards fotografier utan även i presentationen av dem. Detta var inte minst tydligt i den omfattande utställningen på Kulturhuset Stadsteatern 2013.

Förutom fotografierna är Tova Mozard känd för sina filmverk. "Stora scenen" Guldbaggenominerades 2010. Det handlade om ett möte generationerna emellan. Tova Mozard själv konfronterades med sin mor och mormor på Dramatens stora scen. Mozards filmer brukar i vanliga fall sakna exakt manus, utan baseras i viss grad på improvisation – lite som livet självt. Hur detta kan gestaltas finns exempel på i den nya utställningen på Cecilia Hillström Gallery. Videoverket "Cops are actors" och en handfull relaterade fotografier visas parallellt just nu. Det är filmen som blåser liv i stillbilderna och inte tvärtom i detta fall.

Tova Mozard, "Skyskraper", 2017, c-print. Foto: Tova Mozard

Filmens suggestiva bildspråk lockar blicken och skapar samtidigt många frågetecken. Det kuperade landskapet omkring Los Angeles utgör kulisser som pendlar mellan det pittoreska och det groteska. Skön natur? Eller skumma buskar? Det skulle kunna vara en "crime scene", där Harry Bosch – Michael Connellys litterära skapelse – jagar skurkar i tjänst såväl som på fritid. Låter man fantasin löpa fritt kan man tänka på de kusligheter som doldes i grönskan i den första säsongen av den kultförklarade "True detective" (som dock utspelar sig i en annan del av USA).

Mozard provar betraktarens förväntningar avsiktligt och sätter de indirekta överenskommelserna ur spel. Är det "på riktigt" eller iscensatt? Är de uniformerade männen verkliga poliser som kliver ur sina yrkesroller och tafatt "skådespelar"? Eller är det tvärtom – skådespelarna agerar något överdrivet som hårdkokta roller i en av de oräkneliga tv-serier som vi zappar mellan en lördagskväll? Det är helt enkelt oklart vad det är för något vi bevittnar här. Och det verkar vara hela poängen.

Tova Mozard, "Tree", 2017, c-print. Foto: Tova Mozard

Med drömfabriken Hollywood som en referenspunkt i bakgrunden kan man tänka sig att allt är möjligt i Mozards verk. "Cops are actors" kan ses som en blandning av dödligt allvar och galghumor. "Down on your knees. Hands behind your head!" "Freeze!" "You are under arrest." De välbekanta replikerna haglar och upprepas. Det har en ganska komisk effekt. Polismännen uppträder en i taget. Ingen av de brottslingar som uppmanas att följa order syns så långt ögat når. Scenen där en osynlig bov visiteras är en ren pantomim. Allt blir till skådespel här. I slutmonologen (obs! spoilervarning) kommer en både dråplig och seriös poäng: i varje duktig polis måste finnas en gnutta skådespelare. Förberedda på olika scenarier spelar de olika karaktärer beroende på vad som krävs.

Tova Mozard, "Police", 2017, c-print. Foto: Tova Mozard

Alla spelar sina roller. Var och en kämpar för att förbli trogen sig själv. Det är just denna paradox som sipprar igenom många av Mozards verk. Verkligheten glider skarvlöst mellan det dokumentära och iscensatta i hennes värld. Det påminner också om det vi hela tiden gör: vi härmar, tar på oss och tar av oss masker. Hemma, på jobbet, med vänner eller bland främlingar.

Andy Warhol lovade oss alla "15 minutes of fame". Det är passerat. Idag är vi performance-artister utan några pauser. Vi lägger ut bilder och försäkrar: "utan filter". Det blir dock svårare och svårare att tro på en oretuscherad verklighet. Att spela har blivit ett sätt att vara sig själv. Berättelser om oss själva av oss själva sprider sig. Sociala medier sköter sitt jobb. Intrasslade i komplicerade sociala relationer förvandlas vi till skådespelare i världsteatern med mobilen som vittne och med gatan som scen.

Tova Mozard, "Valley", 2017, c-print. Foto: Tova Mozard

Joanna Persman